7-րդ շաբաթ

Թեմա՝ «Բնություն և կենդանական աշխարհ»

Ա. Ստորև տրված հարցերի օգնությամբ կառուցել 5-10 որպե տևողությամբ բանավոր տեքստ և ներկայացնել այն լսարանին:

Հարցեր՝

1. Ինչպիսի՞ բնություն ունի ձեր երկիրը:
2. Ի՞նչ լեռներ, ծովեր, լճեր գետեր, դաշտեր և ձորեր կան այնտեղ:
3. Նրանցից որո՞նք են հայտնի աշխարհում:

4. Ինչ բույսեր՝ ծառեր և ծաղիկներ են տարածված այնտեղ:
5. Նրանցից որո՞նք եք դուք սիրում և որո՞նք՝ ոչ:
6. Ինչ բույսեր եք դուք աճեցնում այգում կամ տանը:

7. Ի՞նչ կենդանիներ և թռչուններ կան ձեր երկրում:
8. Նրանցից որո՞նք եք դուք սիրում և որո՞նք՝ ոչ: Ինչու՞:
9. Ի՞նչ տնային կենդանիներ եք ունեցել կամ կուզեք ունենալ:
10. Որո՞ք են տնային կենդանի պահելու դժվարությունները:

***

Տեքստ կազմելիս ըստ ցանկության օգտվել առաջարկվող բառերից, բառակապակցություններից և այլ արտահայտություններից:

Կիրառելի բառեր և արտահայտություններ՝

ամենաբարձր լեռը	տնային	խոտ
ամենաերկար գետը	վայրի	բույս
ամենամեծ լիճը	մրգատու	ընտանի
ամենախորը լիճը	պտղատու	մսատու
ամենաջրառատ գետը	դեկորատիվ	կաթնատու
անտառներ	ծառ	բրդատու
ամենամեծ դաշտը	ծաղիկ	վանդակ
ամենախորը ձորը	թուփ	խնամել

***

Բ. Յուրաքանչյուր ուսանողի ներկայացրած տեքստի հիման վրա, այլ տեղեկություններ ստանալու կամ տրված տեղեկությունը ճշգրտելու նպատակով տալ և ստանալ լրացուցիչ հարցեր՝ երկխոսելով մյուս ուսանողների հետ:

Բնագրի նմուշ 1՝

Հայաստանն ունի շատ հարուստ բնաշխարհ:

Հայաստանում հանդիպում է ավելի քան 3200 բուսատեսակ, որոնցից 120-ը աճում է միայն Հայաստանում: Նույնիսկ բազմաթիվ տեսակներ կոչվում են հենց Հայաստանի կամ նրա առանձին մասերի անուններով:

Բազմազան է նաև կենդանական աշխարհը, որտեղ հաշվվում է մոտ 12000 կենդանատեսակ: Դրանցից շատերը նույնպես հատուկ են միայն հայկական բնաշխարհին:

Հայաստանի բնությունը մեծ դեր է խաղացել հայ ժողովրդի պատմության մեջ: Այնպես, ինչպես Զրհեղեղից հետո այն դարձավ նոր մարդկության ձևավորման օջախ, այդպես էլ հետագայում հայոց բնությունը ձեռք է մեկնել իր ժողովրդին՝ հզոր թշնամիների դեմ պայքարի ժամանակ:

Սարերի ու ձորերի շնորհիվ էին հայերի ամրոցներն այդքան անառիկ ու անմատչելի: Գետերը վարարում էին, երբ ոսոխը անցնում էր նրանց միջով, իսկ լճերն իրենց փայլով կուրացնում էին թշնամիների աչքերը:

Բազմաթիվ երկեր և բանաստեղծություններ են նվիրված հայոց բնությանը, որտեղ երևում է, թե որքան է այն համահունչ հայ ժողովրդի դարավոր անցյալի ու մշակույթի հետ:

Աղբյուր՝ findarmenia.org/arm/nature?fb_comment_id=10150646255155367_48177799

Բնագրի նմուշ 2՝

Ես կուզեի կրիա ունենալ, որ նրան խնամեմ, կերակրեմ, պահեմ: Ես նրան կտանեի զբոսնելու: Ամռանը մեր գյուղի այգում ես ու եղբայրս մի գեղեցիկ կրիա տեսանք: Կերակրեցինք, շատ խաղացինք, ուզում էինք բերել քաղաք, պահել վանդակում, բայց հայրս չհամաձայնեց: Կրիայի գլխին՝ պատյանի վրա, կարծես ժապավեն նկարած լիներ:

Ասում են այդ կրիաները աղջիկ են: Հայրս ասաց, որ կրիան մեղք է վանդակի մեջ, թող ազատ ապրի բնության մեջ:

Աղբյուր՝ sateniksatenik.wordpress.com/2018/11/23/իմ-սիրած-կենդանին/